

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**ROSSIYANING BIRINCHI PREZIDENTI B. N. YELVIN
NOMIDAGI URAL FEDERAL UNIVERSITETI**

TOSHKENT IQTISODIYOT VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

**INSON FAROVONLIGINI
O'RGANISHDA FANLARARO
YONDASHUV**

xalqaro ilmiy konferensiya materiallari

I QISM

Toshkent - 2023

UO'K 08
KBK 94

Mas'ul muharrir:

Muxamedov Gafurjon Isroilovich

Kimyo fanlari doktori, professor, O'zbekiston fan arbobi

Tahrir hay'ati:

O.D.Ziyadullayev, E.E.Simanyuk, J.E.Usarov, S.B. Malix, D.O.Ximmataliyev, T.N.Tixomirova, R.A.Ikromov, Serdar Serdar uglu, J.F.Ravshanov, A.A.Pecherkina, G.O.Ernazarova, D.E.Chernouxov, F.U.Qodirova, YU.V.Zapariy, N.X.Elmurzaeva, YU.E.Pyankova, SH.R.Samarova, A.P.Andropov, A.N.Rasulov, S.B.Qorayev, I.D.Qodirov, S.Gayupova, K.R.Mamadaliyev, A.S.Burnasov, N.J.Eshnaye, SH.E.Nurmamatov

Konferensiyaning maqsadi jamiyatda inson farovonligini oshirish muammolarini o'rganish va bu yo'lda izlanishlar iolib borayotgan tadqiqochilarga amaliy yordam berish, ularni birlashtirishdan iborat. Insonning hayotda yashash darajasining sifat jihatidan o'sib borishi, raqamlashtirish jarayonlarining jamiyat, ijtimoiy guruhlar va shaxslarga ta'sirini o'rganishga fanlararo yondashuvni ishlab chiqishni nazarda tutadi. To'plamdan shaxs farovonligining psixologik, inson farovonligining demografik jihatlari, ijtimoiy-madaniy aspektlari, ta'lim inson farovonligining bosh omili ekanligi, mustaqil-ta'lim klasteri inson farovonligining asosi va raqamlashtirishning inson farovonligini ta'minlashdagi qulayliklari masalalariga bag'ishlangan maqolalar o'rin olgan. Kitob soha mutaxassislar, ilmiy tadqiqotchilar, magistrantlar va bakalavriat talabalari hamda keng o'quvchilar ommasiga mo'ljallangan.

Ilmiy to'plam Chirchiq davlat pedagogika universiteti Ilmiy Kengashining 2023 yil 27 sentyabrdagi 02-sonli qo'shma yig'ilish qarori bilan nashrga tavsiya etilgan. Ilmiy to'plam maqolalarida keltirilgan iqtibos va dalillar obyektivligi mualliflar zimmasida qoldiriladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

ISBN 978-9910-9966-6-5

© Zebo prints, 2023.

© Chirchiq davlat pedagogika universiteti

SHAXS FAROVONLIGIGA SALOMATLIKNING PSIXOLOGIK TA'SIRI

S.R.Mirzayeva

*ChDPU "Psixologiya" kafedrası dotsenti,
psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori*

Annotatsiya: *Maqolada shaxs farovonligiga salomatlikning psixologik ta'siri yoritilgan. Bunda ruhiy salomatlik, salomatlikka bo'lgan munosabatning asosiy tarkibiy qismlari (kognitiv, xulq-atvoriy va hissiy) tahlil qilingan. Shuningdek, talabalarning salomatlikka qadriyat sifatida munosabatlar darajalari aniqlangan va tahlil qilingan.*

Kalit so'zlar: *shaxs, farovonlik, psixologik aspektlari, salomatlik, ruhiy salomatlik, salomatlikka bo'lgan munosabat.*

Shaxsning salomatlikka bo'lgan munosabatining kognitiv, xulq-atvor va hissiy tarkibiy qismlari G.S.Nikiforovning fikricha, sog'liqni saqlash yoki aksincha holatlarga moyillikdan iborat shaxsiy sifat tarzida ko'rib chiqilishi mumkin. Ko'pchilikda, salomatlikka e'tiborli bo'lish masalasida, jiddiy qarama-qarshiliklar yashiringan. Ilmiy dalillarga murojaat qilinmagan holda ham, sog'liqning qadriyati ongimizda yetarli darajada yuqori. Biroq, sog'liqni saqlashga (sog'lom turmush tarzi) munosabatda, ta'sirchan, xulq-atvor tarkibiy qismining jiddiyligi sog'liq to'g'risida bilim hajmiga yoki uning zaiflashishiga hissiy reaksiyalarning kuchiga mutlaqo mos kelmaydi. Aksariyat odamlarning sog'liqni saqlash va mustahkamlashga qaratilgan faoliyati hissiy munosabat intensivligiga mos kelmaydi. Bu nafaqat sog'lom odamlar uchun, balki allaqachon jiddiy kasalliklarga duchor bo'lganlar uchun ham xosdir [8; 240-284 bb].

Ayniqsa, sobiq sotsialistik mamlakatlar aholisining katta qismi uchun sog'liq borasidagi javobgarlik hissi juda past. Ushbu mamlakatlardagi davlat tizimi va ko'plab ijtimoiy institutlar sezilarli o'zgarishlarga uchragan bo'lishiga qaramay, ko'pchilikning ijtimoiy va individual ongi bozor iqtisodiyoti shakllangan davlatlar aholisining ongiga deyarli o'xshamaydi. Odatiy turmush tarziga uy, uy hayvonlari, mashinalarga g'amxo'rlik qilish kirib keldi. Odamlar muntazam ravishda hammomga borish, dush qabul qilish, ertalab yuvinish, tishlarini yuvish bilan shug'ullanishga odatlangan, ammo ular o'z ruhlari (qalblari) haqida qayg'urishga odatlanmaganlar. Ko'pchiligimizda, ruhimizga (qalbimizga) g'amxo'rlik qilish odati endi shakllanmoqda.

Masalan, hozirgi jamiyatdagi ruhiy gigiena holati, jamiyat ongining ushbu muhim tarkibiy qismiga qaratilgan davlat siyosati va jamoatchilik ta'sirining puxta o'ylangan va ilmiy asoslangan strategiyasi bilan tavsiflanadi. Gigienik, shu jumladan, psixo-gigienik qoidalarning yetarlicha ommabop bo'lmaganida, ko'pchilikda "gigiena" so'zi bilan bog'liq bo'lgan barcha faktorga hissiy jalblik yo'qligi katta rol o'ynaydi.

Ommaviy axborot vositalarining qudrati, sog'lom turmush tarzini shakllantirishda reklama imkoniyatlari jiddiy qo'llanish kerak.

Ruhiy salomatlik, ichki va tashqi dunyo bilan uyg'unlik kamdan-kam hollarda tabiat tomonidan insonga tortiq qilinadi, aks hollarda buning uchun intilish va munosib mehnat talab qilinadi. Shaxsiy hayotga faol ijobiy munosabatsiz bunga erishish mumkin emas. O'z-o'zini bilish, o'zini boshqarish va shaxsiy rivojlanish

uchun motivatsiyaning yo'qligi aleksitemiya – psixosomatik kasalliklarga moyillik uchun asos yaratadi.

Salomatlikka bo'lgan munosabatning asosiy tarkibiy qismlari (kognitiv, xulq-atvoriy va hissiy)ni ko'rib chiqamiz.

Salomatlikka bo'lgan munosabatning kognitiv komponenti ijtimoiy va psixologik tabiatning ko'plab omillari, shaxs o'z holatini sog'lom yoki og'riqli deb bilishi va tushunishiga ta'sir o'tkazadi. Eng muhim omillar sirasiga shaxsning psixologik kompetensiyasi ham kiradi. Bu, individ tegishli bo'lgan jamiyat va etnik guruh psixologik madaniyatining o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq. Asosiy hayotiy qadriyat bo'lmish salomatlikni mustahkamlashning shakllari va usullari – psixologik madaniyatda muhim o'rinni ruhiy salomatlik egallaydi. Ijtimoiy-madaniy omillar nomuvofiqlik turini aniqlash va uning chuqurligini baholashga ta'sir qiladi. Turli xil psixologik va psixiatrik alomatlar jamiyat tomonidan har xil ma'qullanish darajasiga ega. Ushbu omillar tashxis qo'yish jarayoniga ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Ruhiy kasalliklar paydo bo'lishining sabablari va xususiyatlarini tushuntirishga milliy, diniy urf-odatlar va qarashlar, mifologiya, folklor va keng tarqalgan epik asarlar ta'sir o'tkazadi. Ushbu etnik guruhda mavjud bo'lgan afsona bilan bog'liq bo'lgan o'z-o'ziga uqtirish (singdirish) mexanizmiga asoslangan etnik psixozlar mavjud.

Ruhiy kasalliklarga bo'lgan munosabat psixiatriya an'analari, boshqa barcha gumanitar fanlarning psixiatriyaga ta'siri bilan bog'liq. Masalan, Xitoy psixiatriyasida yaqin vaqtgacha ruhiy kasallik organik yoki fiziologik tabiatga ega ekanligi haqidagi talqinlar keng tarqalgan edi. Bu tanadagi energiya oqimlarining o'zaro ta'siri asosida insonning psixofiziologik tabiati haqidagi an'anaviy tasavvurlarning ta'siri bilan bog'liq. Energiya oqimlarining holati va ularning tashqi dunyo energiyasi bilan o'zaro ta'sirining xususiyatlari ruhiy salomatlik yoki kasalliklarni belgilaydi. Shu bilan birga, depressiya kabi kasalliklarning ijtimoiy-psixologik sabablari yetarlicha baholanmagan. Nisbatan chuqur bo'lmagan ruhiy kasalliklar (nevrozlar, vaziyatga oid va o'tkir reaktiv holatlar) ham madaniy jihatdan taqozo qilinadi. Masalan, Osiyoning besh mamlakati (Indoneziya, Xitoy, Tailand, Tayvan, Yaponiya) aholisi o'rtasida o'tkazilgan o'rganishlar natijasida, bir xil ruhiy kasalliklar uchun bir qator alomatlar (tashvish, asabiylashish, tushkunlik, qo'rquv, bosh og'rig'i, ko'krak qafasidagi og'riqlar va boshqalar) o'rtasida jiddiy farqlar aniqlangan [4; 186-b].

Salomatlik qadriyatlari, L.S.Dragunskaya so'zlari bilan aytganda, "ma'lum" qadriyatlar bo'lishi mumkin, ammo ular tan olinishi yoki qabul qilinishi va o'zlashtirilishi shart emas. Ya'ni, inson ularga befarq munosabatda bo'lishi mumkin, chunki ular uning asosiy muammolaridan yiroqdir [7; 138-b].

Salomatlik hayotning asosiy qadriyatlaridan biri bo'lganligi sababli, ushbu qadriyatni anglash va qayg'urish hayotning ma'nosini tushunish va his etish bilan bog'liqdir. Inson tomonidan hayotning mazmunini qabul qilishda idrok etish yoki his qilish (biri ikkinchisini istisno qilmaydi) ustunlik qilishi mumkin, bu shaxsning xususiyatlari va ma'lum bir kishining dolzarb (aktual) hayotiy holatiga bog'liq. Idrok etish yoki his qilishga urg'u berish, ko'proq yoki kamroq afzal ko'rish nuqtayi nazaridan ko'rib chiqilmasligi kerak, mazmun bo'yicha tanlashda odam o'z shaxsining yo'naltiruvchi kuchiga ega bo'lishi juda muhim, shunda uning hayotining ma'nosi yetarlicha ravshan bo'ladi va u yo'qolmaydi, degan ishonch hosil bo'ladi.

Baxtni his qilish qobiliyati, hayotdan qoniqish, shaxsiy va oilaviy farovonlik, salomatlikning to'liqligi va uni saqlash, shaxslararo munosabatlar, mikro va makro jamiyatlardagi iqlim va hokazolarga ko'p jihatdan bog'liq bo'ladi.

A.P.Osipov tadqiqoti jarayonida muayyan qadriyatlar tahlili asosida agar ular qondirilsa, inson hayotning to'liqligini his qilish, o'zini anglash va shaxsiy realizatsiya, uni muvaffaqiyatli (yoki muvaffaqiyatsiz) amalga oshirishga imkon beradigan qadriyatlar aniqlangan. Tadqiqot hayot mazmunini tushunish uchun quyidagi tushunchalar (qadriyatlar) eng muhim ekanligini ko'rsatgan: qalb, mehribonlik, bolalar, oila, muhabbat, salomatlik, vijdon, muloqot, do'stlik.

Shaxs hayotining uchta asosiy yo'nalishining har birida qolgan tushunchalar bilan ko'p jihatdan bog'liq bo'lgan tushunchalar mavjud. Moddiy mavjudlik sohasi bilan bog'liq bo'lganlar orasida "uy-joy" tushunchasi, ruhiy sohada – "suhbat" va "qalb", ma'naviy sohada – "go'zallik" va "iymon" tushunchalari markaziy o'rinni egallaydi. Salomatlik tushunchasi uy-joy, boylik, pul, oziq-ovqat, lavozim singari tushunchalar bilan mustahkam bog'liqligi aniqlandi. Ushbu tushunchalar guruhi "moddiy mavjudlik qadriyatlari" shartli nomini olgan.

O'rta yoshli odamlarning nisbatan kichik bir tanlanmasi orasida o'tkazilgan hayotning ma'nosini tushunishni o'rganish natijalari shuni ko'rsatdiki, quyidagi to'rt guruh qadriyatlar inson uchun eng katta qadriyatga ega: "ruhiy hayot qadriyatlari", "moddiy hayot qadriyatlari", "ma'naviy hayot qadriyatlari", "shaxsiy realizatsiya qadriyatlari".

Salomatlik – hayot ma'nosini tushuntiradigan asosiy tushuncha (qadriyat)lar sirasiga kiradi. Hayot ma'nosini tushunish jihatidan, salomatlik moddiy mavjudlik qadriyatlari bilan chambarchas bog'liqdir.

Salomatlikni qadriyat yo'nalishlari tuzilishida ko'rib chiqamiz.

Har bir inson hayot mazmunini, hayotdagi maqsadini o'zicha belgilaydi. Hayot ma'nosi uning maqsadlari va shaxs tomonidan qabul qilingan asosiy hayot qadriyatlari bilan bog'liq [5; 21-23 bb].

I.Dubrovina fikricha, psixologik salomatlik quyidagilarni o'z ichiga oladi:

– to'liq aqliy rivojlanish va shaxs sifatida rivojlanish natijasida ruhiy salomatlik;

– o'sib borayotgan shaxsning aqliy va shaxsiy rivojlanish xususiyatlari va ushbu xususiyatlardan xabardorligi;

– aqliy va shaxsiy xususiyatlar va fazilatlarga ongli munosabat;

– shaxs dunyoqarashining gumanistik yo'naltirilganligi [3].

Shunday qilib, salomatlikning ichki manzarasi – statistik sobit holat emas, balki shaxsning o'z-o'zini anglashdagi uning "men" va o'z tanasi bilan bo'lgan muloqotini aks ettiruvchi dinamik modeli, shuningdek, inson salomatligi to'g'risidagi bilimlar, g'oyalar va tavsiflar to'plami, ushbu to'plamlar bilan bog'liq bo'lgan hissiy qayg'ular, hissiyotlar va xulq-atvor reaksiyalari to'plami, degan xulosaga kelishimiz mumkin.

Xulosalar

1. Insonlarning o'z sog'ligiga munosabatini o'rganish, tadqiq qilish bugungi kundagi fan oldida turgan muhim vazifalardan biri ekanligi tasdiqlandi.

2. Talaba shaxsining valeologik ongga bo'lgan munosabatini rivojlantirish muammosi yuzasidan xilma-xil konsepsiyalar, nazariyalar, yo'nalishlar, qarashlar,

yondashuvlar, turli jabhalar va jihatlar, mavjud bo'lishiga qaramasdan, psixolog olimlar barcha yoshdagi talabalarining valeologik ong darajalarini aniqlash bo'yicha to'g'ri, muvofiq (ratsional, optimal) yo'l-yo'riqlar va samarali usullarni ishlab chiqish imkoniyatiga ega bo'ldilar.

3. Tadqiqotning mazkur bobida chet el psixologiyasida salomatlik muammosining nazariy tadqiqotlari xorij va O'zbekiston olimlarining ilmiy-tadqiqot ishlari tahlil qilindi. Talabalarining kasbiy shakllanishi jarayonida valeologik ongining rivojlanish xususiyatlari, imkoniyatlari va ularning psixologik mexanizmlari ilmiy jihatdan atroflicha ochib berildi.

4. Talabalarda valeologik ong rivojlanishini tadqiq etish, ilmiy jihatdan chuqur tahlil qilish bugungi kun talabidir. Barkamol avlod tarbiyasida, uning salomatligini oshirishda va kasbiy shakllanishida valeologik ongni rivojlanish komponentlarini chuqur o'rganish va dinamik xususiyatlarini tahlil etish

Adabiyotlar

1. Avlaev O. U. Gender differences of social intelligence in student development. Scientific journal "Psychology". 2021. № Pages 1, 34-41.

2. Avlaev O., Butaeva U. Psychological determinant of personality development. Scientific-methodical journal of public education. 2021. № Pages 6, 87-92.

3. Baxtiyarovich T. S., Mirzaeva S. R. DEZADAPTATION OF ELEMENTARY STUDENTS //Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 173-175.

4. Дубровина И.В. Практическая психология в лабиринтах современного образования: Монография. – М.: МПСУ, 2014. – 464 с.

4. Зобов Р.А., Келасьев В.Н. Мифы нашего сознания // Россия сегодня: новые горизонты сознания / Под ред. В.Н.Келасьева. – СПб.: Питер, 2004. – 186 с.

5. Леонтьев Д.А. Очерк психологии личности. – М.: Изд-во МГППУ, 2003. – С. 21-23.

6. Rovshanova X.A., Avlaev O. U. Zaif eshituvchi o'spirinlarning ijtimoiy intellekt dinamikasi. Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar (2022 yil №9) 346 -353 b.

7. Rustamovna, Mirzayeva Sayyora. "SOCIO-PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE MODERN UZBEK FAMILY." *Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence* 2.4 (2023): 196-198.

8. Никифоров Г.С. Психология здоровья: Учебное пособие. – СПб.: СПбГУ, 2000. – С. 240-284.

9. Ядов В.А. О диспозиционной регуляции социального поведения личности // Методологические проблемы социальной психологии. М., Академия, 2005. – 138 с.

10. Мирзаева, Сайёра Рустамовна. "ТАЛАБАЛАРНИ ОИЛАВИЙ ҲАЁТГА ТАЙЁРЛАШ МАСАЛАСИ БЎЙИЧА ИЛМИЙ ЁНДАШУВ." *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)* 2.2 (2022): 307-313.

11. Равшанова, Ханифа Акмаловна. "ЭШИТИШДА НУҚСОНИ БЎЛГАН БОЛАЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ ИНТЕЛЛЕКТ ДИНАМИКАСИ." *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)* 2.2 (2022): 258-265.

12. OF I. R. X. I. C. PEDAGOGICAL EDUCATION IN XXI CENTURY: PROBLEM, SOLUTION AND RESULT //Journal of Critical Reviews. ISSN-2394-5125 Mirzayeva Sayyora Rustamovna. Psychological features of attitudes of students to their own health in conflict situations. journal of critical reviews. ISSN-2394-5125 VOL. – Т. 7.

MUNDARIJA	
Muxamedov G.I. Mustaqil ta'lim klasteri – inson farovonligining omili sifatida	3
I SHO'BA. SHAXS FAROVONLIGINING PSIXOLOGIK JIHATLARI	
Ashurov Jahongir. Representation of Human Rights in the Novels of Erle Stanley Gardner"	7
Burxonova Mavjuda. Zamonaviy oila farovonligining psixologik jihatlari	10
Джурабаева Д. Э. Психологические особенности субъективного благополучия женщин	14
Eshnaye N.J. Globallashuv sharoitida innovatsion ta'lim muhitini tashkilotish va uning mobilligini ta'minlash	16
Mirzayeva S.R. Shaxs farovonligiga salomatlikning psixologik ta'siri	20
Мухамедова Д.Г. Образование женщины как фактор психологического благополучия	24
Мирзарахмонова Шахноза. Психологические аспекты благополучия личности	26
Ravshanova Xanifa. Zaif eshituvchi o'quvchilar ijtimoiylashuvining o'ziga xosligi	29
Rakhmanova D. U. Cluster of development of intellectual and creative ability to ensure student well-being	33
Raxmanova D.U. Talabalar intellektual faoliyatini optimallashtirishning psixologik determinantlari	36
Раупова Ш.А. Плюсы и минусы телемедицины в психологическом консультировании	39
Сабитова Тожихон. Алишер Навоийнинг "Фарход ва Ширин" асарида аёллар тимсоли талқини	42
Самиева Шахноз. Важные тенденции развития человеческого капитала и мировоззрения молодежи	47
Самарова Шохиста. Психологические основы развития детерминантов личности будущего педагога	49
Самарова Шохиста, Мирзаева Мавлуда. Подходы к психологическим детерминантам профессионального развития педагога на этапе вузовского образования	54
Туракулов Бури. Эмоциональный интеллект-основа личного благополучия	56
Тўракулов Бўри. Психолог тадқиқотчининг касбий юксалиши	59

Тожибоев Марат. Проблемы развития педагогического мышления студентов на основе индивидуальной образовательной траектории	63
Халдаров Х. А. Исследование качества дополнительно приобретенных знаний с учетом педагогика психологических состояний обучаемых	66
Yuldasheva Saodat. Talabalar kasbiy farovonligini prognozlash	69
Yuldasheva Saodat. Zoxidova Aziza. Oila farovonligi – shaxsning axloqiy mezoni sifatida	73
Зуфаров Т. У. Создание положительного эмоционального состояния у детей как основа их психологического благополучия	75
II SHO'BA. INSON FAROVONLIGINING DEMOGRAFIK JIHATLARI	
Ablusamatova Shahlo, Maxamatqulov Zufar. Proyektiv metodikalarning shaxsni o'rganish bo'yicha amaliyotdagi o'rini	79
Абдусаматова Ш.С. Самостоятельно - образовательный кластер как основной фактор благополучия человека	82
Авлаев Ориф, Хасанова Зилола. Ўқитувчи ва ўқувчилар муносабатлари психологияси	86
Авлаев Ориф. Шахсинг социал интеллект ривожланиш даражасига кўра типлари	90
Акрамова Гулбахор. Роль критического мышления в приобщении учащихся к общественным отношениям	93
Атоев Хусниддин, Омонова Гульчехра. Психологические основы организационных межличностных отношений в инклюзивной образовательной среде	98
Абдунабиев Б.А. Развитие личности на основе учений аль-Фараби	103
Атаханов Х.К. Кластерный подход в физическом воспитании как инновационная форма формирования системы подготовки спортивного резерва	105
Буриева Кибрио. Сулейманова Аружан. Этический компонент в образовании и его значимость	107
Буриева Кибрио. Психологические методы повышения мотивации учащихся к чтению	110
Буртешова Алия. Влияние художественного образования на психологическое благополучие студентов вузов	114
Джумаева Феруза. Роль правовой культуры в обеспечении благополучия человека	119
Djumanazarova Ziyada. Overview of the article (multimedia materials in developing countries: the malaysian experience) by Jayakaran Mukundan	121

Eshnayev Nortoji, Madgapilova Nargiza. Characteristics of implementing the cluster approach in the educational system	123
Мейлиева Мутабар, Эргашева Мазлума. Изучение профессиональных интересов и способностей подростков	126
Mirahmedova Shohida. Ma'naviy makon: imkoniyat va istiqbollar	130
Мирзаева Сайёра. Социально-психологические основы - имидж современной узбекской семьи	136
Мирзаева Шахло. Исследование взаимосвязи эмоционального интеллекта и профессиональной компетентности студентов	139
Mirqosimova Xulkar, Ho'sinova Saodat. Boshlang'ich sinf o'qituvchi va o'quvchi munosabatlarining psixologik xususiyatlari	143
Turakulov Buri. Analysis of psychological theory intelligent	146
Мейлиева Мутабар. Психологическая компетентность педагогов	151
Миркосимова Хулкар. Когнитивные процессы с психологической точки зрения	155
Yo'ldasheva Maftuna. Stress psixologik fenomen sifatida	159
Чориев Илхом. Формирование педагогической стратегии в условиях модернизации высшего образования	162
Таджибаева Рухшон. Глобаллашув жараёнида ёшларда мафкуравий иммунитетни кучайтириш зарурияти	167
Tuganova Luiza. Sun'iy intellekt kecha va bugun	170
Qundizaliyeva Safiya. Hozirgi kunda O'zbekistonda bo'layotgan o'zgarishlar va media ta'limga qaratilgan e'tiborning zamonaviy ta'limdagi ahamiyati	172
Раджабова Зухра. Социально-психологические детерминанты успешного выбора карьеры	178
Rahmanov Mufazzalshoh. Fizika o'qituvchisining individual trayektoriyasini loyihalash yuqori malakali o'qituvchini shakllantirish omili sifatida	182
Yuldasheva Saodat, Hayitboeva Xushruza. Talabaning shaxsiy salohiyati psixologik-pedagogik kategoriya sifatida	184
III SHO'BA. INSON FAROVONLIGI: IJTIMOYIY-MADANIY JIHAT	
Абдалова Сайяра, Абдикеримова Мадина, Атабоева Муяссар. Руководство образовательного учреждения	188
Аллаёрова Сарвиноз. Мирсодикова Райхона. Дидактические возможности интеграции в повышении эффективности образования	191
Allayorova Sarvinoz. Ravshanova Feruzabonu. Mutafakkirlarimizning ilmiy asarlarida fanlararo yondashuv	195
Allayorova Sarvinoz. Ta'limda klaster yondashuvning nazariy va metodologik asoslari pedagogik innovatsiyalar asosi sifatida	198
Atabayeva Iroda. Comparative indicators of the prevalence of cyberbullying among teenagers in russia and Uzbekistan	201

Mirzaraxmonova Shaxnoza. Abdullayeva O'g'ilyo. Erta turmush qurishning salbiy oqibatlarini	203
Аржаев Федор, Турко Владимир. Генезис бедности в Южной Азии	207
Барышев А.А., Кашпур В.В., Масалимова А.Д. Двойная двойственность практик благополучия	209
Гридина Т.А., Коновалова Н.И. Ассоциативные доминанты ценностной категории «благополучие» в эргономинатсиях	213
Евстифеева Г.Г. Социальное благополучие: проблемы и ожидания населения Российского региона (на примере Владимирской области)	216
Кузнецова Н.Ю., У.А. Жаркова. Самоидентификация личности мигранта в контексте концептуализации благополучия	219
Мирзаакбаров Б.Т. Огоҳлик ва хушёрлик - барқарорлик, тараққиёт кафолати	223
Mullajonov I.Y. Mamlakatimizda ta'lim sifatini oshirishda innovatsion korporativ hamkorlikni rivojlantirishning o'rni va ahamiyati	228
Мукумова Д.И., Темирова З.И. «Повышение креативности студентов профессионального образования на основе педагогических технологий»	233
Исмоилова Дилафруз. Тарбия иши педагоглари таяёрлаш механизмлари тасмиллаштириш	237
Химматалиев Д.О., Г.Эшбекова, М.Файзуллаева. Технология самостоятельного обучения и потребности	240
Каримов Р.Р. Структура формирования творческих компетентностей учащихся	244
Петровская Ю.А. Факторы формирования и благополучия инновационного человека в российском обществе	247
Nazarov Abdulla. Umumta'lim maktablarida voleybolchilarni tayorlashning ilmiy asoslari	249
Рамазонов Нуршод, Атабаева Ирода. Сравнительные показатели распространенности кибербуллинга среди подростков России и Узбекистана	252
Safarov Muxlis. Zamonaviy ta'lim klasterini yoshlar siyosiy ongi va madaniyatiga ta'sirining futurologik tahlili	254
Tursunov Abdumomin. Chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlik fani bo'yicha o'quv jarayonini tashkil qilish	257
Руколеева Р.Т. Социокультурные основания эволюции роли женщины в современности	259
Старшинова А. В. Развитие общественного благосостояния как фактор социального благополучия граждан в Узбекистане	262
Старшинова А. В., Атабаева И. Б. Трансформация системы социального обслуживания в Узбекистане как фактор благополучия семей с детьми, детей и женщин	265
Сунь Т. Понятия благополучие и терпение в русской лингвокультуре: зоны пересечения смыслов	268

С. Ткач, А.В. Рязанцева, Образ будущего как элемент благополучия подростка	271
Тоштемирова Саодат. Бағрикенглик феноменининг этнопсихологик таснифи	274
Turdiyev U.Sh. Talimda klasterni qo'llash zamon talabi	278
Haydarova Zilola. The need to use modern information technologies in the field of education	280
Химматалиев Д.О., Каримов Р.Р. Совершенствование функционирования научно-образовательных кластеров	284
Ходжамкулов Умид. Ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясини ахборот хуружларидан ҳимоя қилиш ва унинг шартлари	287
Xalmatova D.A., Inomova Z.I. Talabalarning mustaqil ijodiy faoliyatini kompetensiyaviy yondashuv asosida takomillashtirish (oliy o'quv yurtlari pedagogikasi misolida)"	289
Xalmatova D.A. Aralash ta'limning pedagogik va psixologik asoslari	293
Khalmatova D.A. Pedagogical and psychological foundations of mixed education	297
Элмурзаева Насиба. Образования и воспитания в педагогической психологии к изучению благополучия человека	300
Эрназарова Мунисхан. Качественные знания – основа благополучия человека	304
Ernazarova Munishkhan. Using didactic games to improve the intellectual abilities of primary school students	307

**Nashriyot litsenziyasi № 2044, 25.08.2020 y.
 "Times new roman" garniturasini, kegli 14. Offset bosma usulida bosildi. Shartli bosma tabog'i 35,9.
 Adadi 100 dona. Buyurtma №101**

**Zebo prints MCHJda chop etildi.
 Manzil: Toshkent shahar, Yashnobod tumani
 58-A harbiy shahrcha.
 Tel.: 94 673 66 56
 E.mail: kmamadaliyev@mail.ru**